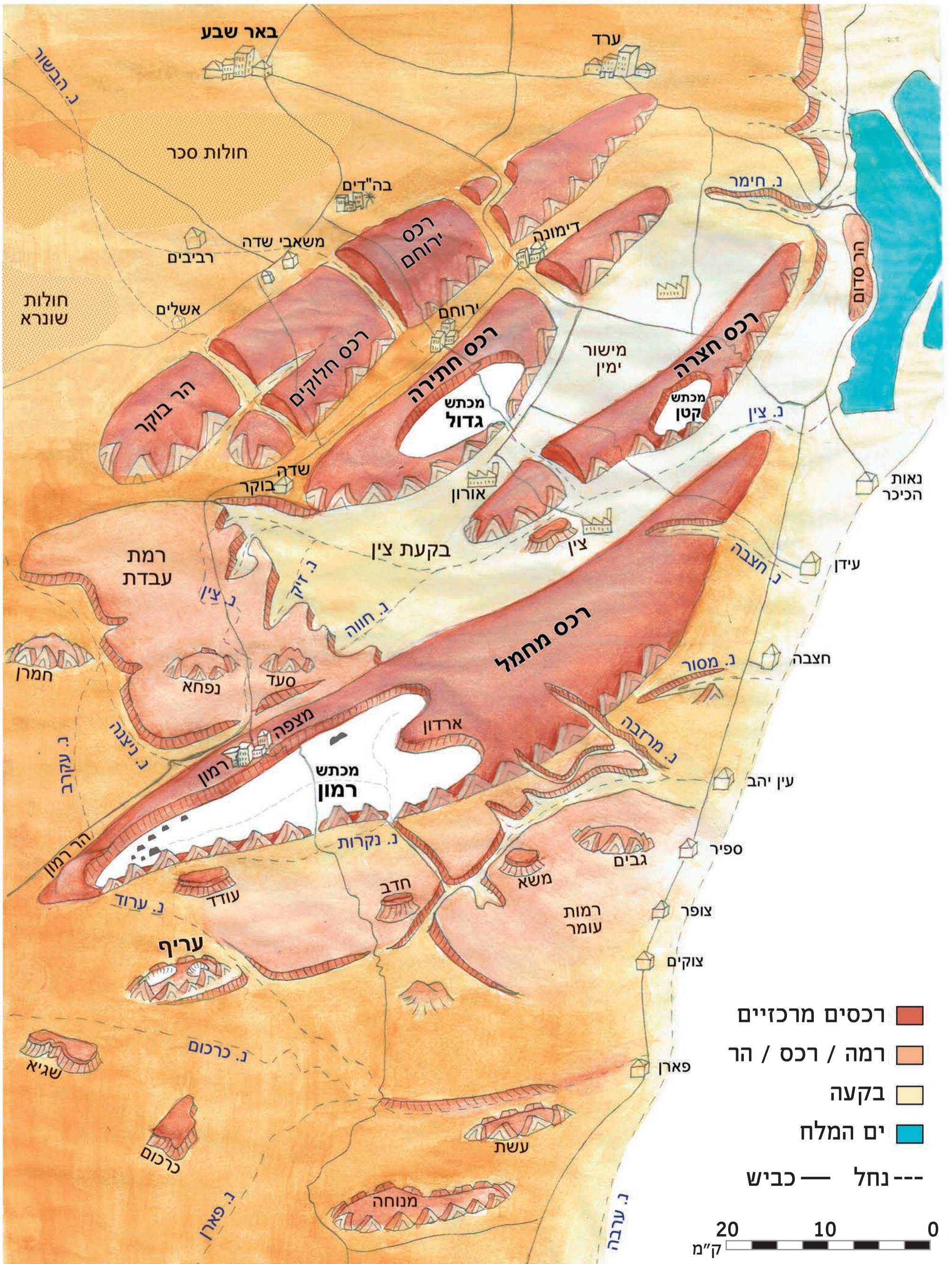

תרשים נוף ארץ המכתשים

מבנה הנגב ונופיו:

1. המבנים הגיאומורפולוגיים הבולטים ביותר בנגב הם ארבעת הרכסים העיקריים החוצים אותו לרוחבו (מחמל, חצרה, חתירה וירוחם). הרכסים מורכבים בראשם מסלעי גיר ודולומיט מגיל קרקטיקון ובכולם מלבד רכס ירוחם יש מכתש שחושף סלעים עתיקים יותר.

2. ממערב לרכסים נישאת רמת עבדת שעשויה מסלעים מתקופת האיאוקן. רמת עבדת היא מבנה נופי משארי שהוא שריד לסלעים מתקופת האיאוקן שפעם שקעו בנגב כולו. משארים נוספים כאלה הם הר כרכום, הר שגיא וכו'.

3. ממזרח לרכסים ולאורכו של כל הנגב עובר ה'בקע' - עמק המורכב מאגנים טקטוניים לאורך טרנספורם ים המלח. השתפלות הבקע יוצרת בסיס סחיפה נמוך לכל הנחלים שזורמים מזרחה שבשילוב עם התרוממות הנגב גורמים להתחתרות עמוקה בנחלים כמו נקרות וצין (הנראים בעזר) ולהרבדה של שכבות עבות של סחף בבקע.

שלבים עיקריים בעיצוב הנוף בנגב:

4. קימוט ויצירת רכסים בשל מאמצי לחיצה אזוריים החל מתקופת הקרטיקון העליון (כחלק מהתנגשות אפריקה באירו-אסיה ומהיווצרות הקשת הסורית).

5. גידוע מרחבי של ראשי הרכסים בנגב - בתקופת האוליגוקן.

6. היווצרות טרנספורם ים המלח לפני כ-20 מיליון שנים ובעקבות פעילות טקטונית לאורכו - התרוממות הנגב והטייתו מזרחה (יצירת קו פרשת המים הארצית):

- ניקוז נחלי הנגב מזרחה אל הערבה וים המלח לפני כ-10 מיליון שנה

- פתיחת המכתשים החלה לפני 10-5 מיליון שנה

- התפתחות בקעת צין - תהליך שהחל לפני כ-2 מיליון שנה ונמשך גם כיום.